

**ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

**Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра психології, філософії та суспільних наук**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ»**

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність 053 Психологія

(шифр та найменування спеціальності)

освітньо-професійна програма Психологія

(назва однієї або декількох)

форма(и) навчання денна та заочна

КИЇВ 2024

РОЗРОБНИК силабусу (доцент, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології, філософії та суспільних наук)

Світлана МІТІНА
(підпис)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри психології, філософії та суспільних наук

Протокол № 19 від 13.06.2024

Завідувач кафедри
Лариса ТАРАСІЮК
(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми 053 Психологія
(кандидат психологічних наук, доцент)

Олена ДУБЧАК
(підпис)

Рецензії/відгуки (вказати від кого, за наявності)

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1. Назва навчальної дисципліни, код в ОПП	Психологія особистості, ОК 2.16 в ОПП
2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	3-й рік навчання, 6 семестр
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	4 кредиту ЄКТС (120 год), з них: 40 год аудиторного навантаження (20 години лекційних, 20 години семінарських) та 80 годин самостійної роботи.
5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	залік
6. Інформація про консультації	За запитом здобувача вищої освіти в онлайн форматі
7. Мова викладання	українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Мітіна Світлана Володимирівна (доцент, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки)
9. Контактна інформація викладача	mitina.svitlana@tnu.edu.ua
10. Посилання на силабус на вебсайті Університету	
2. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	<p>Вивчення даного предмету дає можливість здобувачеві вищої освіти ознайомитися з різноманітними науковими підходами, концепціями і принципами вивчення особистості, які значною мірою поглиблюють розуміння природи особистості, її поведінки, що є підґрунтям для подальшого обґрунтування шляхів і методів ефективного психотерапевтичного впливу. Виходячи із професійної спрямованості курсу, особлива увага при вивченні дисципліни приділяється аналізу різних підходів, поглядів і позицій як зарубіжних і вітчизняних вчених щодо розвитку і формування особистості.</p>

<p>Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни</p>	<p>Метою вивчення дисципліни «Психологія особистості» є ознайомлення студентів з основними поняттями, категоріями, теоріями, концепціями особистості, в їх системній єдності, застосовуючи метод синтезу конструктивних ідей різних психологічних шкіл та напрямків.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологія особистості» є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сформувати у студентів уявлення про класичні положення психологічної науки щодо сутності особистості, її структури, аспектів функціонування, становлення і розвитку; 2. Ознайомити студентів із основними психологічними теоріями особистості: емпіричними підходами до вивчення особистості, а також можливостями та перспективами їх застосування в практичній роботі психолога. <p>Додаткові цілі: підвищити рівень фахової компетентності у студентів, зокрема етичної, технологічної та особистісної.</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Психофізіологія людини з основами генетики Загальна психологія з практикумом Вікова психологія</p>
<p>Постреквізити</p>	<p>Психологічне консультування Психокорекція Диференційна психологія Клінічна психологія</p>
<p>Формат проведення дисципліни</p>	<p>Під час навчання використовуються наступні форми та методи: презентації, бесіди і дискусії, схеми, відео матеріали, навчальні фільми, індивідуальні науково-дослідні завдання, розв'язання практичних задач, кейсів.</p> <p>Віртуальне навчальне середовище, яке використовуватиметься у разі роботи в дистанційному режимі на єдиної</p>

	<p>платформі Google Suite Education; через Google Classroom.</p> <p>У дистанційному режимі лекції / практичні / семінарські заняття будуть проведені за допомогою програм електронної комунікації Google Meet.</p> <p>Поточна комунікація з викладачем здійснюється через Classroom, корпоративну пошту, а також у месенджерах Telegram і Viber.</p>
--	--

3. Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни.

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 6. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).

СК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

4. Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми.

ПР 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

5. Тематика та зміст навчальної дисципліни.

Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навчального заняття	Форми і методи контролю знань	Кількість годин
<p>Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні основи дослідження психології особистості Тема 1. Особистість як об'єкт наукових досліджень. 1.1 Особистість як міждисциплінарна категорія. Предмет і завдання психології особистості. Аналіз поняття «особистість». Базові категорії психології особистості: індивід, людина, суб'єкт діяльності, особистість. 1.2 Методи дослідження особистості в психології. Сучасні напрями дослідження особистості: біогенетичний, соціогенетичний, персоногенетичний, культурно-історичний системно-діяльнісний, генетичний підхід.</p> <p>Тема 2. Структура та механізми розвитку особистості. 2.1 Поняття «розвиток», «формування», «становлення» особистості. Загальні закони психічного розвитку: циклічність, кумулятивність, спрямованість і неравномерність розвитку. Критичні та літичні періоди розвитку. Детерменанти розвитку: спадковість, активність, середовище. Чинники розвитку особистості. Поняття та механізми соціалізації. 2.2 Структура особистості. Динамічна функціональна психологічна структура</p>	<p>лекція</p> <p>Семінар</p> <p>Лекція</p> <p>Семінар</p>	<p>Вхідний контроль; співбесіда блиц-опитування</p> <p>Опрацювання доповідей, виконання письмових самостійних завдань</p> <p>Поточний контроль</p> <p>Виконання письмових самостійних завдань , Модульний (тестовий) контроль</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p>
<p>Змістовий модуль II. Основні напрями та психологічні концепції дособистості Тема 3. Психодинамічний напрямок у вивченні особистості 3.1. Психоаналітична теорія особистості З. Фрейда. Структура особистості за З.Фройдом: Воно, Его, Супер-Его. Інстинкт життя та інстинкт смерті. Захисні механізми психики. 3.2 Аналітична психологія К. Юнга. Колективне несвідоме. Комплекси та архетипи</p>	<p>лекція</p>	<p>Поточний контроль;</p>	<p>2</p>

<p>особистості. Індивідуація як мотиваційна сила особистості. Самість.</p> <p>3.3 Епігенетична теорія розвитку особистості Е. Еріксона. Его-ідентичність. Стадії психосоціального розвитку.</p> <p>3.4 Індивідуальна теорія особистості А. Адлера. Почуття та комплекс неповноцінності. Соціальний інтерес головне джерело розвитку особистості. Креативне-Я.</p> <p>3.5 Соціокультурна теорія особистості К. Хорні. Базальна тривога. Стратегії компенсації базальної тривоги. Невротичні потреби та невротична особистість. Напрямки орієнтації особистості.</p> <p>3.6 Гуманістичний психоаналіз Еріха Фрома. Екзистенціальні потреби людини. Втеча від свободи. Соціальні типи характеру в теорії Е. Фрома</p>	<p>семінар</p>	<p>Виконання письмових теоретичних та практичних завдань, опрацювання презентацій, доповідей; інд. усне опитування;</p>	<p>2</p>
<p>Тема 4. Біхевіористичний напрям у психології особистості</p>	<p>Лекція</p>	<p>Поточний контроль</p>	<p>2</p>
<p>4.1 Загальна характеристика</p> <p>б</p> <p>і</p> <p>х</p> <p>е</p> <p>в</p> <p>і 4.2 Соціально-когнітивна теорії особистості А. Бандури. Научіння через спостереження. Оперантне та викарне научіння. Види підкріплення. Самопідкріплення. Саморегуляція, самоконтроль, самоєфективність.</p> <p>и</p> <p>ч</p>	<p>Семінар</p>	<p>Опрацювання презентацій, доповідей; інд. усне опитування; Виконання письмових теоретичних та практичних завдань</p>	<p>2</p>
<p>Тема 5. Соціально-когнітивний підхід у дослідженні особистості</p>	<p>Лекція</p>	<p>Поточний контроль</p>	<p>2</p>
<p>5.1 Теорія соціального научіння Джуліана Воттера. Потенціал поведінки та цінність підкріплення. Поняття локусу контролю. Характеристика особистості з інтернальним та екстернальним локусом контролю. Методика Дж.Роттера «Рівень суб'єктивного контролю (РСК)»</p> <p>я 5.2 Теорія особистісних конструктів Джорджа Келлі. конструктивний альтернативізм Поняття та властивості особистісних конструктів. Типи особистісних конструктів. Вплив ефекту Едварда Демінга. Закон суб'єктивної Оціночної підструкції Теорії Дж.Келлі.</p> <p>п</p>	<p>Семінар</p>	<p>Виконання письмових самостійних практичних завдань, опитування</p>	<p>2</p>

<p>Тема 6. Диспозиційний напрямок у психології особистості</p> <p>6.1. Загальна характеристика диспозиційного напрямку. Раса як одиниця аналізу особистості. Загальні та індивідуальні риси. Диспозиційна теорія особистості Гордона Олпорт. Поняття та типи диспозиції. Пропріум. Пропріативні функції. Стадії розвитку пропріуму. Характеристика зрілої особистості за Г. Олпортом.</p> <p>6.2 Теорія типів особистості Ганса Айзенка. Ієрархічна модель структури особистості. Інтроверсія – екстраверсія. Нейротизм – стабільність. Психотизм-супер-Его. Чотирьохрівнева ієрархічна система організації поведінки. Нейрофізіологічна основа суперрис. Опитувальник Г.Айзенка.</p> <p>6.3 Структурна теорія рис особистості</p>	Лекція	Поточний контроль;	2
<p>Р а й м о н</p> <p>Тема 7. Гуманістичний напрямок у психології особистості</p> <p>7.1 Загальна характеристика гуманістичного напрямку. Теорія самоактуалізації особистості К.Абрахама Маслоу. Ієрархію потреб особистості. Гуманістичні потреби. Дефіцитарна мотивація та мотивація зростання. Самоактуалізована особистість. Творчість.</p>	Семінар	Опрацювання презентацій доповідей; виконання письмових самостійних завдань	2
<p>е К а р л Ф а</p> <p>7.2 Феноменологічна теорія особистості</p>	лекція	Поточний контроль;	2
<p>Р д ж а л н в в н ж в</p> <p>Тема 8. Погляди екзистенціалістів на природу особисті</p> <p>8.1 Екзистенціальне розуміння особистості. Екзистенційна психологія Ролло Мея. Любов і смерть, бажання та воля. “Буття-в-світі” і небуття. Проблема відчуження людини в сучасному світі. Нормальна та невротична привага. Чотири види любові: секс, ерос, філія, альтруїстична любовь.</p> <p>8.2 Особистість у логотерапії Віктора Франкла. Сенс життя, Прагнення до сенсу, пошук логосу. Свобода волі та відповідальність за власне життя. Екзистенційна фрустрація. Над-</p>	Семінар	Опрацювання презентацій доповідей; усне опитування виконання письмових	2

<p>смысл, сенс буття. Проблема нудьги та нужденості сучасної людини.</p> <p>Тема 9. Погляди вітчизняних учених на психологічну природу особистості</p> <p>9.1 Проблема розвитку особистості в теорії Г. С. Костюка. Діяльнісний підхід, онтогенетичний розвиток. Структуру особистості, свідомість і самосвідомість, спрямованість і діяльність особистості.</p> <p>9.2 Концепція особистості в контексті раціогуманізму Г.О. Балла. Раціогуманізм, гармонійний розум, раціогуманістична орієнтація особистості. Інтегративно-особистісний підхід до розуміння особистості. Раціоналізм, гуманізм, культура.</p> <p>9.3 Теорія особистісного життєконструювання Т.М. Титаренко. Життєвий світ особистості. Життєвий шлях і життєва криза. Життєвий вибір як рушійна сила індивідуальної світопобудови. Життєві завдання та життєві перспективи. Життєві домагання як соціально-психологічний механізм життєконструювання особистості. Зріла та інфатильна особистість.</p> <p>9.4 Генетико-психологічна теорія особистості С.Д. Максименко. Феномени нужди і любові як умови розвитку особистості. Генетико-психологічні грані структури особистості. Цілісність і унікальність особистості. Ортогенез. Відкритість і незавершеність особистості.</p> <p>9.5 Дослідження особистості у психологічній герменевтиці Н.В. Чепелевої. Наратив. Інтегративно-екзистенційне трактування особистості у роботах О.В. Завгородній. Особистість к контексті глибинної психології Т.С.Яценко.</p>	<p>Лекція</p> <p>Семінар</p> <p>Семінар</p>	<p>самостійних завдань</p> <p>Поточний контроль;</p> <p>Поточний контроль; Усне опитування Блиц-опитування виконання письмових завдань,</p> <p>Презентація доповідей Захист індивідуальних робот Модульний (тестовий) контроль</p>	<p>4</p> <p>2</p> <p>2</p>
---	---	--	----------------------------

6. Організація самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів (СРС) передбачає оволодіння студентом навчальним матеріалом передбаченим тематичним планом дисципліни, самостійне опрацювання тем навчальної дисципліни у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, а також передбачає підготовку до усіх видів контролю. Навчальний матеріал дисципліни передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи вноситься в перелік питань підсумкового контролю який опрацьовувався при проведенні аудиторних занять.

№ теми	Зміст завдання самостійної роботи	Форма звітності
1.	Написати есе на тему: «Моє розуміння поняття "особистість". Яку людини можна вважати особистістю» Розкрити тему на прикладі відомих історичних діячів або письменників.	Написання есе
2.	Проаналізувати взаємозв'язок біологічних і соціальних чинників розвитку особистості.	Скласти структурно-логічну схему.
3.	«Психоаналітичні теорії особистості» скласти кросворд по темі.	Скласти кросворд на задану тему (20-25 слів)
4.	Порівняльний аналіз поглядів З.Фройда та К.Г.Юнга на структуру та джерела розвитку особистості. Перегляд і аналіз фільмів Фрейд (2020), Опасний метод (2011), Сабина (2002),	Письмовий самозвіт.
5.	Аналіз однієї (за вибором студента) із найвідоміших наукових праць Е. Фрома, («Втеча від свободи» (1941), «Мистецтво любити» (1956), «Анатомія людської деструктивності» (1973), «Мати чи бути» (1976); визначити основні ідеї та принципи.	Аналіз праці
6.	Порівняльний аналіз точки зору А. Бандури з поглядами Б. Скіннера на особистість..	Скласти таблицю.
7.	Грунтуючись на теорію особистості Дж. Роттера проаналізуйте процес поведінкового самоконтролю. Наведіть власний приклад..	Письмовий самозвіт.
8.	Порівняльний аналіз підходів Г. Олпорта, Р. Кеттелла та Г. Айзенка щодо класифікації рис особистості.	Скласти таблицю.
9.	Виконання методики «Виявлення стилю самоактуалізації». Провести діагностику, написати аналіз отриманих результатів, короткий висновок.	Письмовий самозвіт.
10.	Сучасні вітчизняні теорії особистості. Складіть перелік теорій особистості сучасних вітчизняних науковців. Вказати назву теорії, автора, ключові поняття.	Скласти перелік сучасних вітчизняних теорій особистості

7. Технічне та програмне забезпечення (обладнання).

Кожному здобувачу потрібно доєднатися до навчального середовища Google Classroom, оскільки там розміщуються навчальні матеріали, проводиться оцінювання виконання самостійних робіт, ведеться журнал оцінювання навчальних досягнень, є можливість для листування з викладачем.

У режимі дистанційного навчання - вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до програми Google Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувач має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету. Для роботи в дистанційному форматі потрібні ноутбук / персональний комп'ютер / мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань,

- виконання завдань самостійної роботи,
- виконання індивідуальних завдань,
- проходження тестування (поточний, підсумковий контроль) тощо.

8. Політика дисципліни.

- Вивчення дисципліни передбачає роботу в групі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються додаткові бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із викладачем дисципліни.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання практичних завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Здобувач, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття.
- Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. При цьому оцінка знижується на 10 %.
- Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.
- Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
- У разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.
- Списування під час контрольних робіт заборонене (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

9. Система оцінювання та вимоги.

Здобувач допускається до складання заліку з дисципліни, якщо ним повністю виконані всі види робіт, передбачені робочим навчальним планом та програмою навчальної дисципліни.

Залік - це форма підсумкового (семестрового) контролю, яка передбачає оцінювання засвоєння здобувачами навчального матеріалу на підставі поточного контролю результатів виконання ним певних видів робіт (на практичних, семінарських і лабораторних, індивідуальних заняттях), так і результатів виконання самостійних завдань.

Засвоєння матеріалу оцінюється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на семінарських заняттях, результати самостійної роботи здобувачів) проводити за критеріями:

- 0% завдання не виконано;
- 40% - завдання виконано частково або невчасно, а відповідь містить суттєві помилки методичного характеру,
- 60% завдання виконано повністю, але невчасно, а відповідь містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;
- 80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте відповідь містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);
- 100% завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Значення оцінки

Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	«зараховано»	Відмінно-відмінний рівень знань (умінь) В межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	80-89		Дуже добре -рівень знань достатньо високий (умінь) В межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-79		Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74		Задовільно -посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68		Достатньо мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
F _X	30-59	«не зараховано»	Незадовільно - потрібно додатково працювати для отримання позитивної оцінки
F	1-29		Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота вивченням курсу з повторним

Види контролю:

Вхідний контроль знань здійснюють на перших навчальних заняттях з метою виявлення рівня базових знань, умінь та навичок студентів із навчальної дисципліни.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів та виконання самостійних робіт та індивідуальною роботою.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді тематичного тесту.

Розподіл балів за видами діяльності:

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль I		Модуль II		Форма контролю
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	
Робота на семінарському занятті	4	2	8	8	32	Залік
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	7	35	
Виконання модульної роботи		1	5	1	5	
Разом			28		72	
Розрахунок балу за курс: 28+72 = 100						

10. Рекомендовані джерела інформації:

Назва теми	Рекомендовані джерела інформації до теми (основна література; допоміжна література; інформаційні ресурси в мережі Інтернет)
Тема 1. Особистість як об'єкт наукових досліджень	Основна література: 1. Максименко С.Д. Психологія особистості / С.Д. Максименко, К.С. Максименко, М.В. Папуча. – К.: ТОВ «КММ», 2007. – С.25 – 36 2. Мітіна С.В. Психологія особистості: навч.-метод. посібник. Київ, 2020. С.276. Допоміжна література: 1. Гордієнко В., Копець Л. Психологія особистості в біографіях, подіях, портретах: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. Гордієнко, Л. Копець. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – С. 30-54 с. 3. Психологія особистості: Хрестоматія: навч. посіб./ О. Б. Мельнічук, Р.Ф. Пасічняк, Л.М. Вольнова та ін. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. – С. 32 -44. 4. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – С.8-14. Інформ.ресурси: 1. www.nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.

<p>Тема 2. Структура та механізми розвитку особистості.</p>	<p>Основна література: 1. Максименко С.Д. Психологія особистості / С.Д.Максименко, К.С.Максименко, М.В.Папуча. – К.: ТОВ «КММ», 2007. – С.25 – 37. 2. Мітіна С.В. Психологія особистості: навч.-метод. посібник. Київ, 2020. С.276.</p> <p>Допоміжна література: 1. <i>Варій М. Й.</i> Психологія особистості: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – С. 129-170. 2. Копець Л. В. Психологія особистості: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. В. Копець // – 2-ге вид. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 458 с. 3. Семиченко В. А. Психологія особистості / В. А. Семиченко – К.: Видавець Ешке О.М., 2001. – 427 с.</p> <p>Інформ.ресурси: 1. www.nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.</p>
<p>Тема 3. Психодинамічний напрямок вивчення особистості</p>	<p>Основна література: 1. Бочаріна Н.О. Психологія особистості: навч. посібник. Переяслав-Хмельницький, 2014. – С.23-37. 2.Максименко С.Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Психологія особистості. Київ: ТОВ «КММ», 2007. С.43 – 50. 3. Мітіна С.В. Психологія особистості: навч.-метод. посібник. Київ, 2020. С.276.</p> <p>Допоміжна література: 1.Копець Л. В. Психологія особистості: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. 2-ге вид. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. С. 240-252; 258-267. 2. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. С.17-26.</p> <p>Інформ.ресурси: 1. www.nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.</p>
<p>Тема 4. Біхевіоральний напрямок дослідження особистості.</p>	<p>Основна література: 1. Максименко С.Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Психологія особистості. Київ: ТОВ «КММ», 2007. С.37 – 56. 2. Мітіна С.В. Психологія особистості: навч.-метод. посібник. Київ, 2020. С.65-74.</p> <p>Допоміжна література: 1. Бочаріна Н.О. Психологія особистості: навч. посібник. Переяслав-Хмельницький, 2014. С.112- 130. 2. Психологія особистості: Словник-довідник / За ред. П. П. Горностая. Т.М. Титаренко. Київ: Рута, 2001. С.157-158. 3. Семиченко В. А. Психологія особистості. Київ: Видавець Ешке О.М., 2001. С.56-75. 6. Столяренко О. Б. Психологія особистості: Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. С.26-28. » , 2011. С.184-198.</p> <p>Інформ.ресурси: 1. www.nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.</p>

<p>Тема Соціально-когнітивний підхід дослідженні особистості</p>	<p>5. у</p>	<p>Основна література: 1. Максименко С.Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Психологія особистості. Київ: ТОВ «КММ», 2007. С.37 – 56. 2. Мітіна С.В. Психологія особистості: навч.-метод. посібник. Київ, 2020. С.78-90. 3. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. С.60-62. Допоміжна література: 1. Бочаріна Н.О. Психологія особистості: навч. посібник. Переяслав-Хмельницький, 2014. С.130-137. 2. Дуткевич Т. В., Яцюк В. А. Вікова і педагогічна психологія (курс лекцій та практикум): Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: Друк ПП Буйницький О. А., 2006. С. 176–181. Інформ.ресурси: 1. www.nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.</p>
<p>Тема Диспозиційний напрямок дослідження особистості.</p>	<p>6.</p>	<p>Основна література: 1. Бочаріна Н.О. Психологія особистості: навч. посібник. Переяслав-Хмельницький, 2014. С.86 -112. 2. Максименко С.Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Психологія особистості. Київ: ТОВ «КММ», 2007. С.40 – 45. 3. Мітіна С.В. Психологія особистості: навч.-метод. посібник. Київ, 2020.С.90-114. Допоміжна література: 1. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності: Навч. посіб. Київ: Вища школа, 2004. С. 249–251. 2. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. С.30-34. Інформ.ресурси: 1. www.nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.</p>
<p>Тема Гуманістичний напрям психології особистості.</p>	<p>7. у</p>	<p>Основна література: 1. Максименко С.Д. Психологія особистості / С.Д. Максименко, К.С. Максименко, М.В.Папуча. Київ: ТОВ «КММ», 2007. С.45 – 57. 2. Мітіна С.В. Психологія особистості: навч.-метод. посібник. Київ, 2020. С.114-131 Допоміжна література: 1. Бочаріна Н.О. Психологія особистості: навч. посібник. Переяслав-Хмельницький, 2014. С.47 -60. 2. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності: Навч. посіб. Київ: Вища школа, 2004. С. 127-130. 3. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. С.36-38. Інформ.ресурси: 1. www.nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.</p>

<p>Тема 8. Екзистенційні теорії особистості</p>	<p>Основна література: 1. Мітіна С.В. Психологія особистості: навч.-метод. посібник. Київ, 2020. С.131-137. Допоміжна література: 1. Психологія особистості: Словник-довідник / За ред. П. П. Горностая. Т.М. Титаренко. Київ: Рута, 2001. 320 с. 2. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – С.54-57. Інформ.ресурси: 1. www.nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського 2. Directory of Open Access Books [Електронний ресурс] Режим доступу: https://www.doabooks.org 3. Цифрова бібліотека тематичних текстових збірок [Електронний ресурс]- Режим доступу: https://www.twirpx.com</p>
<p>Тема 9. Погляди вітчизняних учених на психологічну природу особистості</p>	<p>1 Основна література: 1.Максименко С.Д., Злишков В.Л., Кузікова С.Б. Особистість у розвитку: психологічна теорія і практика: монографія. Суми : Вид-во СумДПУ 2. Мітіна С.В. Психологія особистості: навч.-метод. посібник. Київ, 2020. С.146-172. Допоміжна література: 1. Балл Г. А. Концепция самоактуализации личности в гуманистической психологии. Київ,1993. 32 с. 2. Мельничук О.Б, Пасічняк Р.Ф., Вольнова Л.М. Психологія особистості: Хрестоматія: Навч. посіб. Київ: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2009. 532 с. 3. Психологія особистості: Словник-довідник / За ред. П. П. Горностая. Т.М. Титаренко. Київ: Рута, 2001. 320 с. 4. Яценко Т. С. Основи глибинної психокорекції: Навчальний посібник. Київ: Вища школа, 2006. 382 с. Інформ.ресурси: 1. www.nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського 2. Directory of Open Access Books [Електронний ресурс] Режим доступу: https://www.doabooks.org 3. Цифрова бібліотека тематичних текстових збірок [Електронний ресурс]- Режим доступу: https://www.twirpx.com</p>

Питання до курсу.

1. Предмет і завдання психології особистості.
2. Аналіз поняття особистості . Особистість як об'єкт досліджень персонології.
3. Методи досліджень та оцінювання в психології особистості.
4. Багатомірна цілісна модель особистості. Структура особистості.
5. Співвідношення понять: людина, індивід, особистість, індивідуальність
6. Фактори та механізм розвитку особистості.
7. Поняття та механізм соціалізації.
8. Соціальні фактори розвитку особистості.
9. Психодинамічний напрямок у теорії особистості.
10. Психоаналітична теорія особистості Зігмунда Фрейда
11. Структура особистості за З. Фрейдом.
12. Психосексуальні стадії розвитку особистості за З.Фрейдом.
13. Захисні механізми психики за З.Фрейдом .
14. Підхід З. Фрейда до тлумачення сновидінь.
15. Підхід К. Юнга до вивчення особистості.
16. Структура особистості в теорії К. Юнга
17. Комплекси особистості та архетипи в аналітичній теорії К. Юнга
18. Індивідуація як мотиваційна сила розвитку особистості за К. Юнгом.
19. Цілістність особистості в теорії А. Адлера.
20. Почуття неповноцінності та соціальний інтерес головне джерело розвитку особистості в теорії А. Адлера.
21. Епігенетична теорія особистості Еріка Еріксона.
22. Основні стадії психосоціального розвитку особистості в теорії Е.Еріксона.
23. Соціокультурна теорія особистості К. Хорні.
24. Невротичні потреби та типи особистості в теорії К.Хорні.
25. Гуманістичний психоаналіз Е.Фромма, основні положення і принципи.
- 26.Основні положення теорії оперантного наочіння Б. Скіннера.
27. Респондентна та оперантна поведінка в теорії Б.Скіннера.
28. Основні принципи соціально-когнітивної теорії А. Бандури.
29. Диспозиційна теорія особистості Г. Оллпорта.
30. Пропріум: розвиток самості. Стадії розвитку пропріуму за Оллпортом.
31. Структурна теорія особистості Раймонда Кеттела.
32. Теорія типів особистості: Ганс Айзенк.
33. Теорія соціального наочіння Дж.Роттера, основні положення та принципи.
34. Інтернальний та екстернальний локус контролю в концепції Дж.Роттера.
- 35.Теорія особистісних конструктів Дж.Келлі.
36. Гуманістично-феноменологічний напрямок у теорії особистості.
- 37.Основні принципи гуманістичної психології А. Маслоу.
38. Теорія самоактуалізації Абрагама Маслоу.
39. Дефіцитарна мотивація і мотивація зростання в теорії А.Маслоу.
40. Феноменологічна теорія особистості К. Роджерса.
41. Поняття «Я»-концепція в теорії К. Роджерса.
42. Екзистенційні теорії особистості. Ролло Мея.

43. Особистість у логотерапії Віктора Франкла.
44. Особистість в контексті системно-діяльнісного підходу (Л. С. Виготський, О. М. Леонтьєв, Г.С. Костюк).
45. Сучасні теорії особистості вітчизняних психологів (Г.О. Бал, С.Д. Максименко, Н.В. Чепелєва, Т.С. Яценко).
46. Сучасні теорії особистості психологів США і Європи